

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא ללמידה ולהוראת תרבות יהודית-ישראלית במערכת החינוך
הממלכתית - 10103

תאריך עדכון אחרון 10-08-2020

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 3

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תכנית "רביבים"

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א' או / ו ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר נגה בינג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Nogabaror@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום א 10:00-11:00

תאור כללי של הקורס:

א. היכרות עם אבני היסוד של השיטה הדידקטית הנלמדת בסדנה (ניסוח שאלת מרכזית, בניית פעולת דריכה, בחירת מקורות, יצירת ביצועי הבנה) ותרגול דרך יישום בסדנה ובעבודה המעשית.
ב. היכרות עם תכנית הלימודים בתרבות יהודית ישראלית בחינוך הממלכתי והממלכתי דתי, ותרגול בניית שיעורים, אירועי הערכה ולמידה חוץ כיתתית בהתאם לנושאים מרכזיים בתכנית הלימודים.
ג. עיסוק בשאלות, בדילמות ובקונפליקטים העולים בשיעורי תרבות יהודית ישראלית על בסיס דיון תיאורטי ודיון פרקטי מתוך לימוד עמיתים והעלאת מקרי מבחן.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס:

א. הקניית כלים וידע הרלוונטיים לשיעור בתרבות יהודית ישראלית בחטיבת ביניים ובעל יסודי.
ב. תרגול הכלים המרכזיים בבניית שיעורי תרבות יהודית ישראלית, ובהעברת שיעורים בכתה.
ג. גיבוש זהות מקצועית ופיתוח עמדות אישיות ראשוניות ביחס למטרות וליישום של אתגר הוראת תרבות יהודית ישראלית בבית הספר.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

תוצרי הלמידה:

א. מערכי שיעור בתרבות יהודית ישראלית בהתאם לכלים הנלמדים בסדנה בדגש על למידה מכוונת להבנה.
ב. מאגר שיתופי של מערכי שיעור מבוססי עקרונות הסדנה (שאלת מוקד, שימוש מושכל במקורות, ביצועי הבנה, משימות לימודיות).
ג. יכולת מענה על השאלה "למה ללמוד וללמוד תרבות יהודית ישראלית במסגרת בית הספר הממלכתי?"

דרישות נוכחות (%) :

20

שיטת ההוראה בקורס: דרכי ההוראה והלמידה בקורס:

א. מפגשי סדנה: הרצאות, עבודה בקבוצות, דיונים במליאה על בסיס קריאה מקדימה/ עבודה בקבוצות/ עבודה עצמית/ תצפיות.
ב. פרזנטציות בסדנה: הצגת סיטואציה משיעור (סמסטר א') והצגת מערך שיעור/ העברת שיעור (סמסטר ב').

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מפגש נושא קריאת חובה מיומנויות בהוראה
18.10.2020 זהות , תרבות ויהדות -מבוא והיכרות
מתוך טקסט "גבות שמאי". דף מקורות

אבני היסוד של תרבות יהודית ישראלית
פתיחה והיכרות

זהות אישית

25.10.2020 היכרות עם מטרות המקצוע היכרות עם אתר המקצוע, מטרות, דוח שנהר למה ללמוד
תרבות ישראל?

11.2020.1 יום הזיכרון ליצחק רבין המשנה והישראליות
"מחלוקת לשם שמיים". מטקס לנושא : מציאת נושא/שאלת מוקד
11.2020.8 מטקס- לשיעור סיפור תלמודי "המוער"
שאלה מרכזית

15.11.2020 שונים ומשנים לימוד משנה מה הייחוד של לימוד משנה?
העם הנבחר- דמות הגיבור בתרבות יהודית ישראלית
משנה אבות: הכובש את יצרו
ישעיהו ליבוביץ
קהלני

איך נראה דף מקורות
הכנת דף בית מדרש
12.2020.8 סרט: העם הנבחר- פרק שני ירון לונדון
דף מקורות
שירי חנוכה – גלגלו של חג משימה: תרגיל: הכנת שיעור בדגש על מציאת ציר מרכזי

13.12.2020 חופשת חנוכה
20.1.21 ברוריה כדמות מופת.
שאלת המגדר בכתה ספר לימוד לכתה ז: חיים בתוך סיפור,
משנה אבות: אל תרבה שיחה עם האשה
מקורות על ברוריה ור' מאיר – הבריונים

רללונטיות וסוגית המגדר בכתה
27.12.21 לימוד עמיתים
1.2021.4 לימוד עמיתים
11.1.2021 לימוד עמיתים
18.1.2021 מפגש סיום אני כחוליה בשרשרת.
פרידה וסיום

סמסטר ב
מפגש נושא פירוט המפגשים
14.3.21 זהות , תרבות ויהדות -מבוא והיכרות
מתוך טקסט "גבות שמאי". דף מקורות

אבני היסוד של תרבות יהודית ישראלית

21.3.21 היכרות עם מטרות המקצוע היכרות עם אתר המקצוע, מטרות, דוח שנהר

28.3.21 חופשת פסח
4.4 סיפור תלמודי "המוער"
שאלה מרכזית
11.4 השוואת ספרי לימוד ספרי לימוד שונים
19.4 ברוריה חיים בתוך סיפור מגדר ורלוונטיות
26.4 שונים ומשנים כתיבת הערכה חלופית
5.4 הוראת ימי הזיכרון שלום כתיבה ב פוליטיקה של זהויות: איך מלמדים תרבות יהודית ביסודי?
11.5 פאנל מורים איך הופכים שיעור תרבות יהודית ישראלי להיות שיעור מוצלח? מפגש עם מורים מ"שטח".
16.5 חופשת שבועות
23.5 סיור בבתי הספר
30.5 לימוד עמיתים
6.7 לימוד עמיתים
14.6 לימוד עמיתים
21.6 לימוד עמיתים
30.6.20 ארון הספרים היהודי שלי - מפגש סיום

חומר חובה לקריאה:

ביבליוגרפיה נוספת:

אידלשטיין, א. "מה בין תרבות ישראל למחשבת ישראל", החינוך וסביבו ל"ג, תשע"א 2011, סמינר הקיבוצים.
אלוני, נ' (עורך), דיאלוגים מעצימים בחינוך ההומניסטי, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2008.
ברלב מ', ערכים וחינוך לערכים, ירושלים: האוניברסיטה העברית בירושלים ומשרד החינוך, 1999.
זקוביץ, י. (1995). "ריחוק צורך קרבה", בתוך: ש. גלנדר (עורך), מקרא וחינוך, עמ' 7-16, קריית טבעון.
כהן י. (1996), מחשבת ישראל לשם חינוך: האם המסורת היהודית ניתנת לתרגום?, עיצוב ושיקום, עמ' 164-182.
לוז א' (1994) אלטרנטיבה חילונית, טורא ג', אורנים, בי"ס לחינוך של התנועה הקיבוצית.
משנה, מסכת אבות, מהדורות מפורשות שונות (אלבק, קהתי, לוי ועוד)
פיקאר א. , הוראת יהדות במערכת החינוך הישראלית, אלפיים 34, תש"ע, 2009, עמ' 148-158
שביד א', עיונים בשמונה פרקים לרמב"ם, ירושלים: אקדמון,
שביד א', ספר מחזור הזמנים, תל-אביב: עם עובד, 2003 (ברשת, בספריית "כותר":
(www.kotar.co.il)

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 20 %

השתתפות 20 %
הגשת עבודה 30 %
הגשת תרגילים 30 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: